

הרב הראשי הרב מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, ת"ת דרך המלך,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad MORDECHAI MALKA, Israel Founder & President Institutions "or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת וישלח

תורת

חשיבות לימוד והחזקת התורה בעיקבתא דמשיחא:

בראשית פרק לב (ח) וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ וַיּוֹזֵן אֶת הָעַם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְאֶת הַבָּקָר
 וְהַגְּמָלִים לְשֵׁנֵי מוֹזְנוֹת: (ט) וַיֹּאמֶר אִם יָבוֹא עֵשָׂו אֶל הַמּוֹזְנֵה הָאֲזוֹת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמּוֹזְנֵה הַנֶּשְׂאָר
 לְכַלְיָתָהּ: פֶּרֶק לג (א) וַיֵּשֶׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיִּירָא וְהָיָה עֵשָׂו בָּא וְעָמְו אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיּוֹזֵן אֶת
 הַיְלָדִים עַל לָאָה וְעַל רְחוֹל וְעַל עֵתֵי הַשְּׁפֹזוֹת: (ב) וַיֵּשֶׂם אֶת הַשְּׁפֹזוֹת וְאֶת יְלָדֵיהֶן רֵאשֵׁנָה וְאֶת
 לָאָה וְיְלָדֶיהָ אַזְוֵרָנִים וְאֶת רְחוֹל וְאֶת יוֹסֵף אַזְוֵרָנִים:

מעשה אבות סימן לבנים:

כבר כתבנו בשם המד"ר בראשית פ' עח על רבינו הקדוש שהשבוע פטירתו שהיה מנהגו בכל פעם לעיין בפרשה זו כאשר
 נצרך להפגש עם השלטונות ועפ"ז ידע כיצד להתנהג כי מעשה אבות סימן לבנים. ולכן עלינו להתבונן ללמוד ולהפיק
 לקחים מהנהגת יעקב אבינו.

דברי הגר"א על תקופתנו עיקבתא דמשיחא:

כותב רבי אלחנן וסרמן בספרו עקבתא דמשיחא ז"ל שפרשת וישלח המתארת את הפגישה בין יעקב ועשיו רמז היא לחיי
 ישראל בין העמים, הפרשה הראשונה היא פרשת הגלות, שם מרומז כיצד צריך להיות מהלך היהודים בגלות אצל בני עשיו,
 הפרשה השנייה מספרת על יעקב אבינו החוזר ארצה מפדן ארם ארץ גלותו, ואמר רבינו הגר"א ז"ל כי זאת היא פרשת
 העקבתא דמשיחא נאמר בפרשה זו וישם את השפחות וילדיהן ראשונה, מכאן אומר רבינו הגאון מוילנא כי בימי עקבתא
 דמשיחא יעמדו בראש העם ילדי השפחות צאצאי הערב רב. הרמב"ם כותב באגרותיו כי קיימת הבטחה וגם כך יאמינו
 דהיינו שהיהודים יהיו דבקים לעולם באמונתם בתורה, אם בכל זאת ראית כופרים בישראל בידוע שלא עמדו רגלי אבותיהם
 על הר סיני ולא מבני ישראל הם אלא מהערב רב מוצאם, אם רואים אנו כיום כופרים שהם מנהיגי העם מתאשרים בכך
 דבריו של רבינו הגר"א שאלה הם ילדי הערב רב. ואת לאה וילדיה אחרונים רמז הוא על המון בית ישראל הכשרים אשר
 יהיו משועבדים לערב רב כגון במדינה האדומה ובמדינה נוספת. ואת רחל ואת יוסף אחרונים אלו תלמידי חכמים השפלים
 מכל ואף לתופעה זו הננו עדי ראיה בכל מקום שעדיין נותרה בו שארית הפליטה של תלמידי חכמים הרי הם לחרפה ומרמס
 עכ"ל.

הראת לדעת כי אומר הגר"א שזה מדובר על ימות המשיח על תקופתנו אשר יעמדו בראש בני מנהיגים מהערב רב מבני
 השפחות, ועינינו רואות כיצד במשך ההסטוריה של עם ישראל לא היה דבר כזה שיהיו רשעים מנהיגים את בני אלא היו
 צדיקים ובהכרח שהן הם דברי הגר"א. ובני לאה הן רמז על כלל ישראל הכשרים אחרונים ונגררים אחריהם, וכמו שאנחנו
 רואים שרבים מצביעים לאותם מנהיגים למרות שהם שומרי מסורת ונגררים מפני סיבות שונות. ובני רחל הן הת"ח אשר
 בזים להם. אוי לעינינו שכך רואות שכך עלתה בימינו אשר עומדים בראש השילטון אשר כל מה שעומד לנגד עיניהם איך
 לעקור כל דבר שיש בו ריח של תורה ובזים ללומדי תורה ומחוקקים חוקים איך לעקור את הבני תורה מלימודם ולגייסם
 לצבא, ועושים אפליה ושנאה שלא היה כמותה באף דור אלא על ידי אויבי עם ישראל אבל לא בתוכנו, והן הן דברי הגר"א
 המבשרים את הגאולה שתהיה בקרוב. וא"כ העצה להינצל הוא מעשה אבות סימן לבנים לכן עלינו לקיים המשך הדברים
 אשר נלמד מהנהגת יעקב ועשו אשר מרמז על תקופתנו כיצד להנצל מחבלי משיח ועלינו להתבונן בדברי יעקב.

שאלות:

- (א) וכבר הקשו חז"ל מה מחדש לעשיו שעם לבן התגורר וכי לא ידע היכן היה יעקב שוהה והרי בא לשם להלחם בו?
- (ב) כיצד אומר לו ויהי לי שור וחמור בלשון יחיד בזמן שרק הזרוע אשר שלח הוא כמה מאות צאן ובקר?
- (ג) כיצד ע"י דברי יעקב ימצא חן בעיני עשיו?

סוד הניצחון של יעקב עמל התורה ולשמוח בחלקו בגשמיות:

אולם חז"ל דרשו במ"ר עם לבן גרתי הייתי גר ולא תושב ושר וחשוב ד"א תרי"ג מצות קיימתי. ועניינו שיעקב מלמדנו כיצד
 נוכל לשרוד בימי עיקבתא דמשיחא שהשלטון בידי אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות אשר הולכים בדרכו והשקפתו של
 עשיו אשר מתייחס העיקר לחיי עולם הזה וצורכי הגוף, ולכן יעקב אשר ידע כי עיקר שנאת עשיו את יעקב הוא מפני
 הברכות שלקח ממנו, ויעקב יודע שעיקר מה שמעניין את עשיו בברכות הוא החלק של הגשמיות ולא הרוחניות, ולכן מרגיעו
 שהיה רק גר בלי שום מעמד גשמי ואין לו חשיבות בעיני עוה"ז, {ואולי זה רמז להנהגת אגודת ישראל שלא רצו גדולי

הרב הראשי הרב מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, ת"ת דרך המלך,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad MORDECHAI MALKA, Israel Founder & President Institutions "or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

הדור לאפשר לנציגם להיות שרים בממשלה} אלא תרי"ג מצוות קיימתי שהן הן עיקר שאפותי, ויהי לי שור וחמור, ולמרות שהנך רואה צאן ובקר לרוב אינו חשוב בעיני אלא כשור אחד וחמור אחד ומה שהקב"ה נתן לי אני שמח בחלקי, כיון שעיקר מעשי ושאיפותי הן עמל התורה והמצוות, וכדברי בעל הטורים שגם רמז לו שהוא כשור לעול וכחמור למשא היינו לרמוז על עמלו בתורה ששור יש לו כוח חרישה וחמור כח סבלות שהן שני חלקי קנין התורה ולכן אין שום סיבה לשנאה שלקחת הברכות, זאת ועוד שברכת יצחק לעשיו היית דוקא כאשר תריד ופרקת עולו והיינו כשיהיה רפיון בתורה יכול לנצח עשיו ח"ו, אבל אנכי למרות ששהיתי במחיצת לבן תרי"ג מצוות קיימתי והייתי כשור לעול וכחמור למשא התורה, ולכן אין לך סיכוי לנצח. וממילא גם בימינו עלינו להמשיך דרכו של יעקב ולהתחזק בעמלה של תורה כי רק עי"ז ינצח עולם התורה.

זאת ועוד להרבות בתפילה:

אולם למרות כל זאת הוסיף יעקב אבינו ופנה בתפילה לקב"ה הצילני נא מיד אחי מיד עשיו. והקשו המפרשים על הכפילות אחי ועשיו, וגם מה איכפת שהוא אחיו?

ונאמרו בזה ב' הסברים: א) בנחלת אבות למהר"י משש ז"ל פירש שפנה לקב"ה בזכות שיש לו אח גרוע ולא למד ממעשיו כמעשה בב' אחים סוחרים שהיה לכל אחד שני בנים וכו' כמסופר במטעמים. וזה מחייב אותנו להיות זהירים לא להגרר אחרי האוירה הרחובית והשפעת החברה השלילית.

ב) הסבר נוסף מתרץ בית הלוי שכונת יעקב בתפילתו שיזכה להנצל הן משנאת עשיו והן מאהבת עשיו משנאתו שיהרגהו ומאהבתו שלא ישפיע עליו ואדרבא הקדים להתפלל שינצל מיד אחי שזו אהבתו שגדול המחטיאו מההורגו. וזה מלמדנו כדברי התנא הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע שזה מסוכן להשפיע שלילי על האדם.

החזקת תורה:

ובאמת הקב"ה הצילו אך למרות זאת נלחם בו המלאך של עשיו ופגע בירך יעקב ומכאן מצות גיד הנשה. וצ"ב מה הענין לזכור כזו מצוה? אלא מתרצים כמבואר בזוהר שירך יעקב היינו התמכין דאורייתא שבהן הצליחו לפגוע שאם לא יכל לפגום בתורת יעקב פגם את החזקת התורה בעיקבתא דמשיחא.

מוסר השכל:

נמצאנו למדים מהנהגת יעקב עם עשיו שהדרך הנכונה להתנהג בה בתקופתנו עקבתא דמשיחא בכדי להינצל מכל הגזרות הקשות הוא רק על ידי שנתחזק בשלושה דברים. א. עמל ולימוד התורה ולכן עלינו להתחזק ולעמול בתורה ולשמור על קדושת מחננו וגם כל היכול ישתדל להחזיק בתורה ולומדיה בכדי להינצל מחבלי משיח. ב. להתחזק בתפילה ולהתפלל על מצבם של עם ישראל להינצל מכל הרדיפה מבית ומחוץ. ג. כל אחד חייב להיות שותף להחזקת תורה כפי יכולתו הן בגופו והן בממונו, והן שלושת העמודים שעליהן העולם עומד שאמר שמעון הצדיק בפרקי אבות תורה ועבודה וגמילות חסדים.

בידידות ואהבה
מרדכי מלכא